

DISSERTATIO ACADEMICA
SISTENS
HORTUM
ACADEMIÆ
ABOENSIS,

CUJUS
PARTEM QUARTAM.

VENIA EXPERIENTISSIMÆ FACULT. MEDICÆ
PUBLICO EXAMINI SUBMITTUNT

FREDR. WILH. RADLOFF,
M. D. Professor Regius. Fac. Med. Adj. & Demonstrator
Botanices Reg. Acad. Scient. Holmiensis & Reg.
Societ. Oecon. Fenn. Membrum hujusque
Secretarius.

ET

GUSTAVUS ERIKSSON,
Ostrogotho - Svecus.

In Auditorio Physico die 17 Decembris MDCCCVII.
H. A. M. S.

ABOÆ

Impressa apud Reg. Acad. Typ. J. C. FRENCKELL.

THESES.

I.

Sine Philosophia, scientia medica non existit.

II.

Tamen non minus medicæ arti obesse potest studium philosophie,
ubi subtilioribus contemplationibus nimis insistimus.

III.

Vera Medicina exstat nunquam, nisi in veris Medicis.

IV.

Consuetudinem ægræ semper respiciat Medicus, necessite est.

V.

Non tamen pro lubito suo, sed arbitratu Medici, sumet æger quæ-
cumque ad vitam, sustentandam inserviunt.

VI.

Optimum sæpe est medicamentum Cibus opportune datus,

VII.

Facultas sane & integre vivendi sub quavis coeli temperie Homini
præ plurimis animantibus est concessa.

VIII.

Plurimi morbi hæredetarii a debilitate ortum ducunt.

IX.

Luxus plures gignit morbos.

X.

Sæpe inutilis nimia abstinencia.

XI.

Neque tamen ulla res magis adjuvat laborantem quam tempestiva
abstinencia.

Undetrigesimus jam agitur annus cum Celeberrimus Dom. Doctor *Carolus Nicolaus Hellenius* ad hanc Regiam Academiam Oeconomiæ Professor, eo autem tempore Demonstrator Botanices & Facultatis Medicæ Adjunctus, Dissertatione academica Hortum Academiæ Aboensis describere & historica commentatione illustrare est aggressus. Egregie inchoati opusculi, doctam continuationem quatuor abhinc annis dedit Celeberrimus Dom. Doctor *Johannes Fredericus Wallenius* tunc temporis Demonstrator Botanices, jam autem Eloquentiæ Professor Regius & ordinarius. Ea autem nobilis argumenti fuit amplitudo, & ad umbilicum ducere Viro Celeberrimo aliis officiis obstricto, haud licuerit. Mearum itaque partium reputavi, Virorum optimorum pro modulo legere vestigia, grato pectore agnoscens, me permulta Eorum ex collectaneis, quæ ad illustrationem præsentis materiei maxime faciunt, hausisse.

Sed adhuc' restat ut præmoneam, me in elaborando hoc opusculo illum mihi proposuisse ordinem: nimirum ut præsens sectio additamenta contineat ad historicam Horti descriptionem, sequentes vero particulæ indicent quas hoc Floræ auraicæ delubrum fovet plantas.

illos, si non statis omnino temporibus, nec plene, satis tamen liberaliter percepit Academia, ut summa, a die 5 Septembris 1774, quo ultima huc transmissa fuit legatæ fortis portio, thalerorum argenteorum 28725 completerent, quam tamen haud parum imminuerunt tum indulta Celeberrimo GADD potestas stipem fixam participandi (a), tum sumtus libellis ejus oeconomicis popularibus publicandis, itineribus instituendis, periculis chemico - technicis faciendis, commercio epistolico sustinendo &c. impensi (b). Acceptæ vero pecuniæ rationes Cameræ primum ordinum Regni manuaribus artibus præpositæ (Manufactur Contoiret), quæ anno 1766 esse desiit, deinde Regio quod commerciis præest Collegio reddendæ

H erant

(a) Neque hoc solum fuit nostri privilegium: quin licuit quoque eidem, operarios tutamine Academiæ fruturos, mercede e publico solvenda conducere. vid. Prot. Conf. Acad. d 24 Sept. 1754. Et tamen non publica, ut illa quæ KALMIUS curanda habuit, sed sua propria ejus erant viridaria. Vid. Prot. Conf. Acad. d. d. 14 Julii 1757 & 29 Octobr. 1760.

(b) Protoc Conf. Acad. d. d Febr. 1753, 14 Mart. 3 Maji & 22 Julii 1754, 25 Mart. 1755, 7 Maji 1764; 24 Januar. & 12 Decemb. 1765, 28 Jan. & 4 Decemb. 1767, d 8 Dec. 1768 &c. Quid? quod & semel fuerit a restituendis thaleris argenteis centum, quos ultra præstitutam summam acceperat liberatus. vid. Prot. Conf. Acad. d. II Febr. 1769 & 15 Maij 1770.

erant (c). Proventus autem 2000 thalerorum argenteorum Augustissimi Regis ex liberalitate iterum 1777 per continuos sex annos horto nostro indultos (d) etiam non semper definito tempore Academiæ missos fuisse libri rationum satis superque testantur. Anno enim 1790 trium annerum redditns simul. sen 1000 imperiales, ærarium obtinuit. D. 11 Sept. 1781 trecentos cum triente imperialium, initio anni 1785 iterum 333 $\frac{1}{3}$ imp. & tandem 1787 eandem summan seu quod reliquum erat stipulatae accepit pecuniæ. Supplicem Patrum Academicorum petitionem ut ad hoc per triennium Horto liceret eisdem frui emolumentis, Cancellarius sua commendatione fulcire renuebat (e) & Rex. Ipse hujus proventus continuationem ultra statutum sexennium haud amplius permisit (f), Congesta fors 2700 imperialium, ex decreto quidem intacta manebit, interim tamen ære alieno fere 900 imperialium hodie gravatur. Cum autem pertenuis spes semper videretur Hortum ab hoc onere solutum iri, annua enim erogatio saepissime foenus ex forte perceptum superat, deliberatum est, utrum æs hocce alienum e rationariis deleretur;

(c) Litt. Reg. d. 15 Junii 1752, 4 Aprilis 1760, 7 Sept. 1762 &c.

(d) P. I. hujus Diss. p. 23.

(e) Litt. Canceoll. d. 31 Januarii 1785.

(f) Litt. Regiae ad Reg. Coll. Commerc. d. 30 Aug 1785.

tur; sed res adhuc in quæstione versatur (g). Ne autem pauperrime dotata nostra Flora debito obruatur, Cancellarius Academiæ ex *Bilmarkiana*, Musis Aboensisibus testamento liberaliter legata, donatione, quotannis $66\frac{2}{3}$ imp. Horto concessit (h).

§. XV.

Vegetabilia vero industria Celeberimi KALM in Hortum Academicum, introducta, jam pridem p. 12 hujus Dissertationis enumerata leguntur; omnes autem stirpes in hac enumeratione non recensitas esse, facile ex illa inter Professores KALM & GADE orta æmulatione edocemur. KALMIO enim expostulante, jussu Consistorii Academicici, d. d. II & 12 Octob. 1763 Iustratio Horti Botanici & plantacionum spfaloensium instituta est atque ipse Vir Celeberrimus sequentes semet plantus colere vel coluisse (a), idoneo teste Celeb. D. D. Joh. LECHE, asseruit:

<i>Coriispernum</i>	<i>hyssopifolium</i>	<i>Veronica</i>	<i>virginica</i> +
<i>Blitum</i>	<i>capitatum</i>	<i>Amethystea</i>	<i>coerulea</i>
	<i>virgatum</i> +	<i>Rosmarinus</i>	<i>officinalis</i> +
<i>Syringa</i>	<i>vulgaris</i> cœru-	<i>Salvia</i>	<i>officinalis</i>
	lea & alba.		<i>verbenaca</i>
<i>Circæa</i>	<i>Canadensis</i> +	<i>Valeriana</i>	<i>cornucopiae.</i>
			Va-
		H 2	

(g) Litt. Canc. d. 24 Maij 1785.

(h) Litt. Canc. d. 1 Nov. 1803.

(u) Omnes enim cruce notatas plantas dudum perisse ingenue fatetur.

<i>Valeriana</i>	<i>calcitrapa</i>	<i>Hyoscyamus</i>	<i>elbus</i> + <i>physaloides</i>
<i>Gladiolus</i>	<i>locusta</i> +	<i>Nicotiana</i>	<i>paniculata</i>
<i>Iris</i>	<i>communis</i>		<i>glutinosa</i> +
	<i>germanica</i>		<i>belladonna</i>
	<i>virginica</i>	<i>Atropa</i>	<i>viscosa</i> +
<i>Phalaris</i>	<i>canariensis</i> +	<i>Phytalis</i>	<i>dulcamara</i>
<i>Panicum</i>	<i>italicum</i>	<i>Solanum</i>	<i>tuberosum</i>
	<i>crus gelli</i>		<i>lycopersicum</i>
	<i>clandestinum</i> +	<i>Capiscum</i>	<i>annuum</i> +
	<i>miliaceum</i>	<i>Lycium</i>	<i>europaeum</i>
	<i>latifolium</i> +	<i>Evonymus</i>	<i>europaeus</i>
<i>Lolium</i>	<i>temulentum</i>	<i>Ribes</i>	<i>reclinatum</i>
<i>Scabiosa</i>	<i>alpina</i>		<i>grossularia</i>
	<i>columbaria</i> +		<i>uva crispa</i>
	<i>tatarica</i>		<i>quinquefolia</i>
	<i>atropurpurea</i>	<i>Hedera</i>	<i>argentea</i>
<i>Knautia</i>	<i>orientalis</i>	<i>Celosia</i>	<i>major</i>
<i>Scherardia</i>	<i>arvensis</i>	<i>Vinea</i>	<i>bonusbenicus</i> +
<i>Asperula</i>	<i>arvensis</i>	<i>chenopodium</i>	<i>botrys</i> +
<i>Galium</i>	<i>parisiense</i>		<i>hybridum</i>
<i>Plantago</i>	<i>coronopus</i> +		<i>poeticus</i>
<i>Myosotis</i>	<i>lappula amer.</i>	<i>Narcissus</i>	<i>porrum</i>
<i>Cerinthe</i>	<i>major</i>	<i>Allium</i>	<i>sativum</i>
<i>Anchusa</i>	<i>officinalis</i>		<i>scorodoprasum</i>
<i>Primula</i>	<i>veris</i>		<i>cepa</i>
<i>Anagallis</i>	<i>arvensis</i> +		<i>fistulosum</i>
<i>Convolvulus</i>	<i>sepium</i>		<i>scboenoprasum</i>
	<i>bederaceus</i> +	<i>Lilium</i>	<i>candidum</i>
<i>Canepanula</i>	<i>perfoliata</i> +		<i>bulbiferum</i>
	<i>bederacea</i> +		<i>chalconicum</i>
<i>Mirabilis</i>	<i>longiflora</i> +	<i>Ornithogalum</i>	<i>album</i>
<i>Verbascum</i>	<i>fibricum</i>	<i>Convallaria</i>	<i>polygonata</i>
	<i>blattaria</i>		<i>americana</i>
			<i>Aipa-</i>

<i>Asparagus</i>	<i>officinalis</i>		<i>conoidea</i> †
<i>Hyacinthus</i>	<i>orientalis</i>		<i>noctiflora</i>
	<i>botryoides</i>	<i>Sedum</i>	<i>hybridum</i>
<i>Aloe</i>	<i>perfoliata</i>	<i>Oxalis</i>	<i>stricta</i> fol. vir.
<i>Hemerocallis</i>	<i>flava</i>		fol. rub.
<i>Berberis</i>	<i>vulgaris</i>	<i>Agrostema</i>	<i>coronaria</i>
<i>Rumex</i>	<i>sanguineus</i>	<i>Lychnis</i>	<i>chalconica</i>
	<i>acutus</i>	<i>Cerastium</i>	<i>perfoliatum</i> †
	<i>acetosa</i>	<i>Portulaca</i>	<i>oleracea</i>
<i>Colchicum</i>	<i>autumnale</i>	<i>Reseda</i>	<i>luteola</i>
<i>Aesculus</i>	<i>bipinnatum</i>	<i>Philadelphus</i>	<i>coronarius</i>
<i>Tropaeolum</i>	<i>minus</i>	<i>Amygdalus</i>	<i>communis</i> †
	<i>Majus</i>	<i>Prunus</i>	<i>virginiana</i>
<i>Epilobium</i>	<i>bifidum</i>		baccis rubris
<i>Daphne</i>	<i>mezereum</i>		baccis nigris
<i>Cerdiospermum</i>	<i>halicacabum</i> †		<i>pumila</i>
<i>Polygonum</i>	<i>tataricum</i>		<i>domestica amer.</i>
	<i>fagopyrum</i>		<i>spinosa</i>
	<i>scandens</i>	<i>Crataegus</i>	<i>aria</i>
<i>Cassia</i>	<i>chamæbrista</i> †		<i>oxyacanthba</i>
	<i>ligustrina</i> †		<i>fennica</i>
<i>Dictamnus</i>	<i>albus</i>	<i>Pyrus</i>	<i>communis</i>
<i>Ruta</i>	<i>graveolens</i>	<i>Rosa</i>	<i>americana spino</i>
<i>Dianthus</i>	<i>barbatus</i>	<i>Rubus</i>	<i>fissima</i> . †
	<i>prolifer</i>		<i>ideus amer.</i>
	<i>caryophyllus</i>	<i>Fragaria</i>	<i>Cæsius</i>
	<i>plumarius</i>		<i>vesca</i>
<i>Cucubalus</i>	<i>stellatus</i> †		fativa amer.
	<i>maritimus</i>	<i>Potentilla</i>	<i>rupestris</i>
	<i>tataricus</i>		<i>supina</i> †
	<i>viscosus amer.</i>	<i>Geum</i>	<i>norvegica</i>
<i>Silene</i>	<i>armeria</i>	<i>Actaea</i>	<i>urbanum amer.</i>
	<i>quinquevulnera</i> †		<i>spicata</i>

	<i>cimicifuga</i>	<i>Dracorephalum ruysschiana</i> +
<i>Chelidonium</i>	<i>majus</i>	<i>moldavicum</i>
	<i>glaucium</i>	<i>grandiflorum</i>
<i>Papaver</i>	<i>rhaeas</i> +	<i>tbywiflorum</i>
<i>Cistus</i>	<i>helianthemum</i>	<i>basilicum</i>
<i>Poeonia</i>	<i>officinalis</i>	<i>verna</i>
<i>Delphinium</i>	<i>grandiflorum</i>	<i>Digitalis</i>
	<i>elatum</i>	<i>Lepidium</i>
<i>Aconitum</i>	<i>anthora</i>	<i>Cochlearia</i>
<i>Aquilegia</i>	<i>vulgaris</i>	<i>Iberis</i>
<i>Nigella</i>	<i>damascena</i>	<i>Biscutella</i>
	<i>sativa</i>	<i>didyma</i>
<i>Anemone</i>	<i>ranunculoides</i>	<i>rediviva</i> +
<i>Thalictrum</i>	<i>minus</i>	<i>pendula</i>
	<i>aquilegifolium</i>	<i>cheiri</i>
<i>Adonis</i>	<i>annua</i>	<i>barbaræa</i>
<i>Hopyrum</i>	<i>fumarioides</i>	<i>oleracea</i>
<i>Teucrium</i>	<i>scordium</i>	9 varietates.
<i>Satureja</i>	<i>bortensis</i>	<i>alba</i>
<i>Hyssopus</i>	<i>officinalis</i>	<i>nigra</i>
	<i>lophanthus</i>	<i>sativus</i>
	<i>nepetoides</i>	var. rad. nig.
<i>Nepeta</i>	<i>cataria amer.</i>	<i>chinensis</i>
	<i>siberica</i>	<i>orientalis</i>
<i>Sideritis</i>	<i>montana</i>	<i>lusitanica</i>
<i>Mentha</i>	<i>crispa</i>	<i>orientalis</i>
	<i>pulegium</i>	<i>gynandra</i> +
<i>Stalhys</i>	<i>orientale</i>	<i>amer.</i>
<i>Ballota</i>	<i>nigra</i>	<i>officinalis</i>
<i>Phlomis</i>	<i>tuberosa</i>	<i>ficiifolia</i>
<i>Origanum</i>	<i>vulgare amer.</i>	<i>mauritiane</i>
<i>Thymus</i>	<i>Malya</i>	
<i>Melissa</i>	<i>vulgaris</i>	<i>crispa</i>
	<i>pulegioides</i>	<i>alcea</i>

ægypt.

Lavatera	<i>egyptia</i>	Scorpiurus	<i>fulcata</i> †
Hibiscus	<i>trimestris</i>	<i>Hedysarum</i>	<i>alpinum</i>
Fumaria	<i>trionum</i>		<i>onobrychis</i>
Galega	<i>vesicaria</i>		<i>birtum</i> †
Crotalaria	<i>officinalis</i>	Clitoria	<i>mariana</i> †
Anthyllis	<i>sagittaria</i>	Glycine	<i>apios</i> †
Lupinus	<i>vulneraria</i>	Astragalus	<i>cicur</i>
	<i>varius</i>		<i>micropbyllus</i>
	<i>birsutus</i>		<i>contortuplicates</i>
Colutea	<i>luteus</i>	Trifolium	<i>melilotus</i>
Phaseolus	<i>arborescens</i> †		<i>lupinaster</i> †
	<i>vulgaris</i>		<i>incarnatum</i> †
	<i>varict. fl. coccin.</i>	Lotus	<i>tetragonolobus</i>
Pisum	<i>nanus</i>	Trigonella	<i>ruthenica</i>
	<i>sativum</i>		<i>foenum gracum</i>
Orobus	<i>ocbrus</i>	Medicago	<i>sativa</i>
Lathyrus	<i>latbyroides</i>		<i>falcata</i>
	<i>canadensis</i>		<i>polymorpha</i> 2 var.
	<i>sativus</i>	Citrus	<i>aurantium</i>
	<i>zeylanicus</i>	Hypericum	<i>americ.</i>
	<i>tuberofus</i>	Tragopogon	<i>orientale</i>
Lathyrus	<i>beterophyllum</i>		<i>porrifolium</i>
Vicia	<i>biennis</i>	Scorzonera	<i>bisanica</i>
	<i>bengalensis</i>	Sonchus	<i>floridanus</i>
	<i>sativa</i>	Lactuca	<i>sativa</i>
Ervum	<i>faba</i>	Prenanthes	<i>alba</i>
	<i>lens</i> †	Crepis	<i>barbata</i>
	<i>monanthos</i>	Hieracium	<i>americ.</i>
Cytisus	<i>laburuum</i> †	Lapiana	<i>stellata</i> †
Ulex	<i>europaeus</i> †	Cichorium	<i>intybus</i>
Coronilla	<i>securidacea</i> †	Carduus	<i>endivia</i> †
Ornithopus		Cnicus	<i>marius</i>
Hippocrepis	<i>unifiliquosa</i> †		<i>oleraceus</i>

Cen-

<i>Centaurea</i>	<i>benedicta</i>	<i>Betula</i>	<i>canadensis</i>
<i>Carthamus</i>	<i>tinctorius</i>	<i>Buxus</i>	<i>seupervivens</i>
<i>Bidens</i>	<i>bipartita amer.</i>	+ <i>Urtica</i>	<i>pilulifera</i>
	<i>tripartita amer.</i> †		<i>cannabina</i>
<i>Eupatorium</i>	<i>trifoliatum</i>	<i>Amaranthus</i>	<i>tricolor</i> †
<i>Ageratum</i>	<i>conyzoides</i>		<i>caudatus</i> ;
<i>Tanacetum</i>	<i>crispum</i>		<i>fuscus</i>
	<i>balsamita</i>		<i>viridis</i>
<i>Artemisia</i>	<i>abrotanum</i>		<i>spinos</i>
<i>Artemisia</i>	<i>pontica</i>	<i>Poterium</i>	<i>sanguisorba</i>
	<i>dracunculus</i> †	<i>Juglans</i>	<i>regia</i>
<i>Xeranthium</i>	<i>annuum</i>	<i>Corylus</i>	<i>americana</i>
<i>Tussilago</i>	<i>petasites</i>	<i>Pinus</i>	<i>pinea</i> †
<i>Senecio</i>	<i>scanicus</i>		<i>strobos</i>
<i>Aster</i>	<i>tradescantia</i>	<i>Cupressus</i>	<i>semperfivrens</i> †
<i>Solidago</i>	<i>augustifolia</i>	<i>Ricinus</i>	<i>communis</i>
<i>Inula</i>	<i>belenium</i>	<i>Cucurbita</i>	<i>citrullus</i>
<i>Bellis</i>	<i>perennis</i>	<i>Cucumis</i>	<i>sativus</i>
<i>Tagetes</i>	<i>patula</i>	<i>Bryonia</i>	<i>alba</i> †
	<i>erecta</i>	<i>Spinacia</i>	<i>oleracea</i>
<i>Chrysanthemum</i>	<i>segetum</i>	<i>Cannabis</i>	<i>sativa</i>
	<i>coronarium</i>	<i>Humulus</i>	<i>lupulas</i>
<i>Anthemis</i>	<i>tinctoria</i>	<i>Dioscorea</i>	<i>villosa</i> †
<i>Achillea</i>	<i>ptarmica</i> fl. <i>pleno</i> .	<i>Mercurialis</i>	<i>annua</i>
<i>Helianthus</i>	<i>annuus</i>	<i>Juniperus</i>	<i>virginiana</i> †
	<i>strumosus</i> †	<i>Taxus</i>	<i>baccata</i>
<i>Centaurea</i>	<i>crupina</i> †	<i>Veratrum</i>	<i>album</i>
	<i>montana</i> †	<i>Holcus</i>	<i>forghum</i> †
<i>Calendula</i>	<i>officinalis</i>	<i>Valantia</i>	<i>lanatus</i>
<i>Impatiens</i>	<i>balsamina</i>		<i>articulata</i>
<i>Passiflora</i>	<i>coerulea</i>	<i>Atriplex</i>	<i>cruciata</i>
<i>Coix</i>	<i>lacryma Jobi</i> †		<i>hortensis</i>
<i>Zea</i>	<i>mays</i>	<i>Acer</i>	<i>canadense</i>
<i>Axyris</i>	<i>amarantoides</i>	<i>Ficus</i>	<i>carica</i>

Qvod